

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Η ΣΑΤΥΡΑ ΠΡΟ ΕΙΚΟΣΙ ΕΤΩΝ

"Όταν υπήρχε κέφι. Ή ήστη, τό δύλο, ή κλεμένη μουσική της «Περουζέ». Η κλεπτή της Τζοκόντας. Οι μολυβδοσωλῆνες του Υπουργείου. Τά δύλα τῶν κυνηγῶν. Τό πάθιμα του κ. Λουκᾶ Νάκου. «Οπου χάνεται ο ήγουμενος Πεντέλης. Ναυτικά γυμνασια στήν... πλατεία του Συντάγματος. Τό άσφροδόμιον. Η νηστεία. Ο Κριάρης και η Αρμεστεία. Η γκρίνιες του Τύπου κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΟΝ παλιὸν καὶ δικαιόθηκε κέφι, πνεῦμα, σάτυρα στὸν τόπο μας. Κάποια ἀναγνωρή, κάποιο χιονόμωρο. «Ολα ἐσταυρίζοντο τόπε μὲ γοῦνο, μὲ θρεψὶ καὶ χωρὶς γυμνότητα καὶ κακά.

Ήταν, φυσάμε, Αύγουστος του 1910.

Διὸ μέγαλος ζητήματος ἀπαχούλωσαν τόπε εἰντυχεῖς Αθηναίοις : Ή ήστη ή μεγάλη, καὶ τὸ δύλο ποὺ ἔφαγαν μερικοὶ πολίται στὰ ἀστυνομικά κατώγια. Τὸ δύλοκόπητα αὐτὸν ἀναστάτωσε δύλον τὸν Αθηναίον Τύπο καὶ ίδιως τὴν «Ἀξόπολην τοῦ Γαβούηλιδου». Έπισής ἡ ἐφημερίδες ἔλαχαν ανακαλύψει τὸν ίδιο καιὸν διὰ τὴν πῆγαν τῆς «Περουζέ», μελοδομάτος γνωστοῖς. Ελλήνος ουγέτον, εἴτε κλαπῇ ἀλλὰ διάφορος ζένες ὀπερες καὶ λίδιοις ἀπὸ τὴν «Κάρμεν» τοῦ Μάικε.

Τοῦ λοιποῦ πὼς ἀσταύρωσε τόπε ὁ συτικοῦς τῆς ήμερης τὴν γεγονότα αὐτά :

Πολλὴ, φωτιά δὲ ήλιος φίχει. Καὶ μόρον τὴν «Αστυνομιάν Ψήνεται» ή γῆ ή Αττική, Τὸ φρέσκο καὶ λένε τὴν φυσιά, Καὶ τὸ θερμόμετρο μᾶς δείχνει Κείτεσι σε ράντα... πράντα... πράντα... Βαθύμον σαράντα διαρκῆ.

Γιὰ τὴν «Περουζέ» δὲ ἐγκάμη τὸ ἔξης :

Συνθετικὸν θριάμβους ἡρευει
καὶ ὄπερας τῆς «Περουζές»,
καὶ ἀνεκαλύφθη ποθεὶ ἐπὶρρε
ὅλην τὴν... «Κάρμεν» δὲ Μάικε.
Γεραίδομεν λοιπὸν τὰ κλέπτη
τῆς «Ελληνίδος» «Περουζές»,
ποὺ δὲ οἱ συνθέται οἱ Εὐδοκαπίαι
ἐπήγαν αὖτην μεξῆ!...

* * *

Τὴν ίδια ἐποχὴν ἀκριβῶς είχε κλαπῆ ή «Τζοκόντα» ἀπὸ τὸ Λούδηρον θεατῶν.

Καὶ ή κλοπὴ αὐτὴ είχε τὸν ἀντίκτυπό της στὴν Αθήνα. Καὶ ὁ μακαρότερος Πολύθινος Δημητρακόπουλος ἔγινε τὸ ἔξης τραγουδάρι για τὰ «Παναθηναϊκά»:

Μὲ τὴν Τζοκόντα πούκλεψαν σεχάτως στὸ Πατέριο, εἰκόνα παλαιά, γνωστὴ α' Αγατολή καὶ Δύσι, ἔνα γεροντοκόριτσο, μὲ μάγουνα βαμένα, εἶπε: «Πότε θὰ ἔρθουνε νὰ κλέψουνε καὶ μένα!»

* * *

Τὴν ἐποχὴ αὐτὴν ἄγνωστοι εἰσελθαύστε στὴν αὖλη τὸ ἐπουργείον τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπλέψαντο τοὺς μολύβδοσωλῆνας.

Η εἰδίκησις αὐτὴ δημιουργήστε αὔτειν καὶ καλαμπούνα στὶς ἐπιημερίδες, μεταξὺ τῶν ὀπίουν καὶ τὰ κάπιθανοισιν ποιῆσια :

Κοφόσα κλοπῆς εἰς τὰς «Αθήνας Γάλα τρυπασθῆται, συμπολίται, ποὺ καὶ εἰς ἀντέρεα νὰ λέσι... νὰ μάς τὸ φίσιον ἡ δργήν! Κλέψαν τὸν μολύβδοσωλῆνας καὶ ἔνα καλὸ πρωὶ νὰ δῆῃ... καὶ δέ τις ὑπονυμικές αὐλές, πὼς χάρηκαν καὶ οἱ «Περουζοί!...

Αἰλλά, διντυγχον, οἱ «Περουζοί» δὲν κάθηκαν... *

Αἰλλά καὶ οἱ κονιγροὶ τῶν Αθηνῶν δὲν ἔμειναν τόπε τῷ πειραιώντας. Νὰ ἔνα ἀπὸ τὰ πολλά :

Στὴν Σοννιάδα ἄκρων πάνε, Οργάνικα καὶ τρυγόνα πλήθος τῶν «Αθηνῶν οἱ κονιγροί, ἐξελθούσιον φοβερά, α' ἀπὸ τὸν μούτρας ποὺ κτυπάνε μά ποι περισσότεροι συνήθως τρεπτάζει θάλασσα καὶ γῆ.

Εἶναι δὲ γνωστὸν σχετικῶς τὸ πάθιμα τόπε του κ. Λουκᾶ Νάκου, δὸ όποιος ἔφερε κυνῆγη ἀπὸ τὸ Σούνιο δῆθεν, ἐνὸν τὸ εἰχε ἀγόρασε ἀπὸ κάποιο Μενιδιάτη στὸ δρόμο. «Ησαν μερικὲς πένδικες, στὴν κοιλάδα τῶν ὀπίουν ἀνακαλύψτηκε ἄξαντα καὶ ἀπὸ μιὰ κάρτα μὲ τὴν ἐπιγραφή:

«Ολες ἔμεις ή πέρδικες θυαικόμεθα, αὐτοκονόσσαν, χάρων τῆς ἀξιοπολεός κυνηγετικῆς παραστάσεως του κ. Λουκᾶ Νάκου!...»

* * *

Είχεν εξαφανισθῆ τόπε καὶ οἱ «Ηγούμενοι Πεντέλης καὶ είχεν ἀναστατωθῆ δῆλη ή Αθήνα.

Ἐν, λοιπόν, δηλατὴ ή ἀναστάτωσις κατέληξε στὸ κατωτέρῳ γαριτωμένῳ τραγουδώδᾳ :

Απ' τὸ πολὺ τὸ φάσι - φάσι, Σᾶς δίδω τὰ γνωρίσματά του εἰς τὴν περίφημη Μονή, καὶ ὁ ἀρράχητον διότιο τοῦ Κράτος. Καὶ ὁ ἀγιος Πεντέλης πάλι, οὗν δύν πόδα δήπε κάτων, καὶ ὁ στ' ἔχει πουθενά φανη.

* * *

Τότε δὲν λεγούντουσαν μόνον ἄλλα καὶ γινόντουσαν πολλὰ καριτωμένα πρόγματα, τῶν δύοιν δράστης ἤταν τό... ίδιο τὸ Κράτος.

Δὲν ξέρουμε τὶ τούς ήρθε τότε τῶν διευθυντῶν τὸ Υπουργείο τῶν Ναυτικῶν καὶ ἔκαμαν ναιτικά γιννάσια στὴν... Πλατεία τοῦ Συντάγματος.

Τὰ γιννάσια αὐτὰ ἀλατισθήκαν μὲ ἀπειραίστησια. Νὰ ἔνα τραγουδάδαν ἀπ' τὰ πολλὰ ποὺ ἔγραφησαν :

Στὸ Σύνταγμα ἀπεβίσθη τὸ πλήρωμα τῶν θωρηκτῶν, Γιατὶ νὰ κάμουνε τὸν κόπο νὰ πάντα για γιννάσιασθην ἀλλοῦ; καὶ ἐπὶ ώρας ἐγγυνασθῆται, Τὸ Σύνταγμα σ' αὐτὸν τόπο εἰς σκοπηστούσιν πεζοναυτῶν. Καὶ ἡ σάντα τὸ δράπαξε, φυσατά, καὶ αὐτὸν:

* * *

Απειραίστησι τότε νὰ γίνηται καὶ Αεροδρόμιο στὸ Γουδί, όποιο γίνεται τὸ γνωστὸ στρατιωτικὸ σημεῖο τοῦ Ζαριπάτη.

Καὶ ή σάντα τὸ δράπαξε, φυσατά, καὶ αὐτὸν :

Σχολὴ τῆς Αεροδρομίας θα γίνη, λένε, στὸ Γουδί,

καὶ πάλι, ήρέρες εὐθυμίας ἔχει δό κόσμος νὰ ίδῃ.

Φάνεται στὸ Γουδί καὶ πέρα, εἰνες γραφτό, τρόπον τινά,

νὰ πάινη δ στρατός δέρα καὶ δόλο νὰ τὸν κοπανή!...

Νὰ τόρα καὶ ἔνα τραγουδάδι, σχετικὸ μὲ τὴν νηστεία τῶν ημερῶν ἔκεινων :

Εμήκαινεν αὐτοῖς πάλιν καὶ εἰς γηστείας ἐποχὴν καὶ βλέποντες πάντοι μεγάλην κατανακτήν καὶ ποσενήχην.

Ο δέ Ρωμπός κρατεῖ τοὺς ὄρους καὶ τῆς σαρακοσῆς αὐτῆς ὃς ποὺ νὰ γίνη ἀπὸ τοὺς φρόδους

όλον τὸ χρόνο... γηστεύτη!

Φώναξε, βλέπετε, καὶ τόπε δό κόδιος για τοὺς φρόδους ποὺ δὲν ήσαν τόποτε σχεδὸν παραδιλλόμενοι.

* * *

Τὴν ίδια ἐποχὴ, δὲ Υπουργούς τῶν Εσωτερικῶν τῆς Κρήτης Κριάτης ἔγινε καὶ ήρθε στὴν Αθήνα, ζητώντας νὰ κάνῃ τὴν Κρήτη, οὐ δοιαίας εἰχε κηρύξει ἐντομεταξὺ τὴν ένοσον της μὲ τὴν «Ελλάδα, Αριστοτείαν ταῖς».

Αὐτὸν διαστηστούσε πολὺ τοὺς «Αθηναίους πολιτικούς καὶ τοὺς δημοσιογράφους καὶ δύοντας γενικῶς τοὺς «Ελληνας, δὲ δὲ σταυρικός τῆς ιμέρας δὲν ἀπήκε νὰ πάι καμένην καὶ αὐτὴ ή εἰκασία καὶ τὸν ἐστήριον :

Ολος ἀκμὴ καὶ δόλος χάρις, Τούρης ἀπ' τὴν Κρήτην ἐπουδῆται τὴν Κρήτην ἀμούσιακήν, καὶ ἔχεται δύοντας μούσοις Κριάσθης τούς Αθηναίας νὰ ίδῃ.

Ἐννοεῖται ότι οἱ Κριάσθης ἐπέστρεψε στὴν Κρήτη ἀπρακτος.

* * *

Ἐπιάστηκαν τότε καὶ ιδιοζηνόντα, γιὰ πολιτικούς λόγους, ή ἐφημερίδες ἀναμεταξύ των. Καὶ οὐταρικός τῆς ἐποχῆς δὲν ἀπίνει καὶ αὐτὴ τὴν περιστασια νὰ πάι καμένη :

Τὰ ἀπλυτά του ἔβγαλε δύ Τύπος εἰς τὰ φύσα,

καὶ ἀπὸ τὴν βρύση γέμισε δόλη δόλη καὶ κχρά.

Καὶ σάν τὰ εἰδεν δόλι αὐτὰ ή φίλη μας κολέρα,

ηδρε πώλης ήταν περιττό νὰ έληγη δόλη πέρα!...

* * *

Ζουσε τότε δι Βλαστός, ο μακαρίτες διευθυντής τῆς «Ατλαντίδος», τῆς «Άμερικῆς,

Τὴν ἐποχὴν μάλιστα αὐτὴν ἔμενε στὴν Κυανῆ Ἀκτὴ τῆς Γαλλίας, ὅπου
ἔμενε μέγας ἀνθοπόλεμος.

Στὸν ἀνθοπόλεμο, παρὰ τὰ ἔτη του καὶ τὴ λευκή του γενειάδα,
ῆλιος μέρος καὶ ὁ Βλαστός. Καὶ ἡ σάτυρα ἐπιγραμμάτισε ὡς ἔξης
το... πολεμικό του μένος :

Στὸ Αἴξ-λέ-Μπαίν ἔγινεν εἰδος
ἀνθρωποιέων καὶ ἀγών.
Καὶ ἡ Βλαστός τῆς «Ἀτλαντίδος»
λίπει μέρος ἐνεγρόν.

Κε' ἔστι μ' αὐτὸ τὸ νταράδέροι
τῶν διεθνῶν πολεμοτῶν,
είχε καὶ ἡ «Ἐλλάς προσφέρει
ἔνα λευκότριχα Βάλ στό όν !

* * *

Η πολιτική ζώσεως τότε, ένεκεν τού σφραγιστούν κυρίματος, ή μεγάλη. Ο μαραρίτης Γούναρης, Τάπον μεταξύ των άλλων Ιανούν, έδεινε τάσεις φύλακής προσωρινής από τό Θεοτοκοπούντα. Πολλά έδειντο ότι περι συμπτώσεων ίδιατέρων πολιτικών δύνασθαι. Επειδή δὲ δύοι οι κριψιαὶ τῶν κομάτων τὴν ἐποχὴν ἔτεινεται στὴν Εὐρώπη, ἀνεῳχόσθεν αἰγυνίδων καὶ ὁ μαραρίτης Γούναρης, μεταβὰς στὸ Μόναχο. Στὸ ταξιδεῖ αὐτὸν ἀπεδθή μεγάλη σημασία καὶ ἐγράφει ὅτι στὸ Μόναχο δὲ συγκέντρωσθν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς δύναδος, γὰρ νέθεον τὰς βάσεις τῶν νέων κόμιματος.

Φαίνεται δώμας διτὶ ἡ δὲν ἐπρόσκειτο νὰ γεγονέται, γιατὶ ἡ σάτυρα, στὴ δική της ίστορία, μένεγοωμεν τὰ ἔξης;

*'Ο Γρῦναρχς μὲ τὸ γλυκὸν
καὶ μὲ τὸ λάδον στόμα,
ἐπῆγε εἰς τὸ Μόναχον
δὰ νὰ κάμη κόμμα.
Καὶ ἵσως ἐλθῇ φέρουντας
φίλους πολλούς ἐμπόρους του,
μὰ κι' ἵσως ἀπ' τὸ Μόναχον
γυρισθῶν μοι τὸν αὐτὸν ὅ τοι!..*

Σὲ ἄλλο φύλλο πάλιν ἐδημοσιεύετο τὸ
ἔπος ἑτίγοναμα γιὰ τὸ ἴδιο ζήτημα :

Ἐπινέμεται γά τοι τηντίπει :
Ο Γουΐαρες πού συνθίζει
ποτέ του νά μη μένη άργος,
εἰς τὴν Εὐώπην ἔσκοντινει
τῇ γονιά του γά ελλήργος.
Γά τὰ σκεφθῆ τὸ τί θά κανή
επῆγε καὶ στὸ Μόναχον
κι' ἀφίνει τὸν παλῷ του βλά-
ξερὸν καὶ... ἀ πο μόνα χο

Τὸ πρῶτο τραγουδάκι τὸ ἔγωμαψε ὁ ζ.
Πώπ., καὶ τὸ δεύτερο ὁ μακαρίτης Πολύ-
βιος Δημητριακόπουλος.

Τὸν ἴδιο καιρὸ δημοσιεύτηκε κι' ἡ
σάτυρα πρὸς τὴν Κυρίαν Παρθένην, προ-
μητοῦ τοῦ φειδωλοῦ στὸν Ἐλλάδα :

Σάν μῆλο, σὰν δροσάπιδο
κρεμάσσων ἐδώ, καὶ ποι μου,
καὶ μεινε, ὡς ποὺ τὸ δέντρο σου
ξερρὸ νὰ πέσῃ χάρον.
Και τότε δ Παρέρε θά πη,
τι είν' αντό, παύδι μου,
ποὺ στέκεται κοντά μου!
"Ανδρας νὰ πῶ δὲν φαινεται..
Γυναίκα δχι, τι είνε;
Συμπορος νου!"

Ο ΠΑΛΑΙΜΑΧΟΣ

ΣΩΗΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Είναι γνωστόν δι τὸ περιφήμος μαθιστοιογράφος Ἀλέξανδρος Δούκας ἀγαποῦσε ἐξαιρετικά τὰ καλά γαργάτη καὶ ἔδινε μεγάλη σημανία στὴν εὑρίσκην τῆς τοφῆς. Λίγοι ὅμως γνωρίζουν δια πολλὲς φορές ἔμεταν ὁ δῆμος στὴν κονιζάνα του καὶ ἀνακατέβαν στὸ μαγειρευτικὸν τα ταραχαρά τὸ οποῖο μάλιστα τὸν φάνταντα τότε πολὺ νωτιστώρευ. Πολλὲς φορές απεινὰ στὴν μεστὴ τὸ γάρυπο, διευθύνοντα στὸ μαγειρέο, σήκων μάταντα τὴν πανίκα του καὶ ἀρχιζεῖ ἔτσι τὴ δουκειῶν σάν καλή πονοκοικία. Κάποτε πάστοτε μάλιστα ἐπέκρινε μακρὺν του καὶ τοὺς φίλους του, στοὺς ὄποιος ἀνέθετε διάφορες μακροθήρευσεις τῆς κονιζάνας την οποίαν τελειώνει δι τὸν ἀποκλεισμὸν ἀπὸ τὸ πατέντε τουν ἀν δὲ ταλείσιν της τελείωσιν.

Στις 1869 μάλιστα, παρ' όλες τις μεγάλες συγγραφικές άσκολίες του βρήκε τόν κανόνα να συντάξῃ ένα δημόσιο έργοντος «Ελεύθερο Μαγειρικός» από 1200 σελίδες, και, συγχρόνως, ένα πρακτικό έγχειριδίο πρός χρήση τῶν μαγειρισσών. Τό δέ γηγειρίδιο από τε περιείχε χιλιάδες συντάγματα μαγειρικῆς καὶ ήταν συντεταγμένο με καθέ δυνατή λεπτομέρεια, εἰς τρόπον ώστε νῦ μὲν καμμιά ἀποφία στὸν ἄναγνωστον.

καὶ ἐνῶ δὲ περιήμος μυθιστοριογράφος συναγωνίζοντας μὲ τὰ ἔργα του τόν διασημοτέρους συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς του, ἀπὸ τὴν ἀλλή μεριά τὸ θεωροῦν εὐτυχία του δεῖν οἱ φίλοι του, ποὺ καλόργων γα πάντοτε απὸ σπιτὶ του, τὸν παρομοίαζαν μὲ τὸν διάπικτο μάγειο τῶν Παρθένων Καρδιά.

'H Ψυχὴ τοῦ Λάζαρου

ταῦτα τῶν ἀλληλούν καὶ τὰ ἐξῆς :

— Ταγματάρχη π' λιέτι είχαμαν τοὺν Ἰατρόδ. "Αμα εἰδαμάν τ' Βουλγάρ' ζεῖ, πέσαμαν ἀπάν' τ' σὰν λυσσασμέν' μὲν τὸν Σιφουλόγχη στού

...Τοὺς πήραμαν στοὺς καινούτου, τοὺς φέραμαν γυρούσθουλιὰ κὶ τ' εἰπισουκόνθαμαν. Τ' εἰποι οὐ διάσυλοντες τοὺν πατέρα!...

... Οὐ ταγματάρχ' ς μᾶς Ἐλεγή ἀπὸν καμίᾳ βούλα νάγκουν χ τοῦ νοῦ μας. Ἀλλὰ δὲν βραφεῖται, ποιδέ τον̄ ἀ γ μέσ' στη φουτζά χ στού πνο χ .
... Αὕτη μᾶς είδαν νά ζ γώνωνι ποι ο γονιονημύτης, την̄ 18ου πεντάκιο. Είχαν καταλάβ ϵ τί φεδ ν ξον̄ λοιδούθ θε τ ζ ς ἔτωρι γν̄ δεν επειταν στά χ έρια μας, κι τούβληξάν κατό-

άρσ... Μά τ' ες πιπουζούμανε κι' αιτοῦν διόντους!...

Τέσσερα πράγματα είνε περισσότερα ἀπ' ὅσα τὰ φανταζόμεθα: τὰ χρόνια μας, τὰ χρέη μας, οἱ ἔχθροι μας καὶ τὰ λάθη μας.

* * *
Ἐπίστης τέσσερα πράγματα κυρίως δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἔχουποτοῦν: ή φιλία τῶν ὄφελόντων, τὰ χάρια τῶν γυναικῶν, τὰ κέντρα τῶν ἀνθρώπων· οὐδὲν αναμεῖται τοῦ ξενιῶν.